

А.О. Єпіфанов, д-р екон. наук, проф.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОСИЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БАНКІВСЬКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Поглиблення інтеграції України у світову економіку призводить до спрощення та активізації проникнення в країну іноземних компаній, що також є вагомим фактором зростання конкуренції на внутрішньому банківському ринку. Дочірні структури іноземних банків мають можливість застосовувати високі стандарти та нові технології обслуговування, що формує їх конкурентні переваги при залученні коштів на внутрішньому та зовнішньому ринках. Це зумовлює необхідність розробки та впровадження спеціальних заходів, спрямованих на посилення міжнародної конкурентоспроможності банківської системи України.

Збільшення масштабів залучення банківської системи у функціонування різних сфер господарства країни зумовлює зростання вимог щодо її стійкості, надійності, конкурентоспроможності. У цих умовах стан банківської системи має забезпечувати формування чинників, необхідних для зростання виробництва, посилення інвестиційної активності, підвищення добробуту та якості життя населення. Отже, надзвичайно важливим аспектом підвищення конкурентоспроможності банківської системи країни стає участь банків у фінансуванні пріоритетних інвестиційних соціально-економічних національних проектів, інтенсивність якої враховується при визначенні міжнародних рейтингів конкурентоспроможності.

Загальна тенденція розвитку банківської системи ринкового типу передбачає універсалізацію діяльності банків, яка виявляється в розширенні їх проникнення на фінансовий ринок, збільшення переліку послуг, що надаються юридичним і фізичним особам.

Важливим фактором економічного розвитку країни є підвищення рівня задоволення потреб клієнтів в якісних банківських послугах. Зауважимо, що в сучасних умовах існує об'єктивна потреба у розробці та реалізації банками ефективної маркетингової політики, оскільки як наслідок світового розвитку фінансового ринку та посилення процесів дезінтермедіації очікується часткова відмова від посередництва банківських структур при розміщенні коштів в інструменти грошового ринку та ринку капіталів. Доступ клієнтів до альтернативних інструментів зумовлює посилення конкуренції кредитних, депозитних і розрахункових банківських продуктів з боку страхових, пенсійних, інвестиційних та інших фінансових суб'єктів ринку.

На висококонкурентному ринку велике значення при виборі клієнтами обслуговуючого банку відіграє його репутація, довіра і наявність бранда, забезпечення яких тісно пов'язані з наявністю достатнього рівня капіталізації та фондування коштів. У зв'язку з цим посиленої уваги вимагають

питання врахування інтересів акціонерів, достатньої, але безпечної інформаційної відкритості компанії, якості корпоративного управління та корпоративної етики.

Отже, для підвищення конкурентоспроможності банківської системи України необхідно:

- оптимізувати кількість банків та їх філій відповідно до потреб та фінансових можливостей певних територій;
- зміцнити фінансовий стан банків шляхом підвищення вимог щодо достатності капіталу;
- підвищити інвестиційну спрямованість банків за рахунок використання механізмів надання пільг та державних гарантій для банків, що здійснюють кредитування пріоритетних сфер діяльності;
- розширити коло банківських операцій на основі використання новітніх інформаційних та банківських технологій, зокрема в частині дистанційних банківських технологій тощо.